

3937152 ENT/M : สาขาวิชา : เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม ; วท.ม. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของประชาชน / ประชาชนท้องถิ่น / การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

พินิจ ธารสารสมบุรณ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
ศึกษากรณี เกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี (THE LOCAL PEOPLE PARTICIPATION IN CONSERVATION OF
CULTURAL ENVIRONMENT : A CASE STUDY OF KOH SICHANG, CHONBURI PROVINCE). คณะ
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ลัดดาวัลย์ ทองนพ, M.P.H. ประภากรรัตน์ สุขมาลชาติ, M.S. ปิยะกาญจน์ เทียธิทรัพย์, วท.ม.
อุรา สุนทรสารพูล, Dip (Art). ศ.ค. 271 หน้า. ISBN 974-662-476-8

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม เกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี โดยทำการแบ่งการศึกษาเป็น 2 ด้าน คือ การศึกษาเชิงปริมาณใช้วิธี
การสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนท้องถิ่น จำนวน 248 ราย และการศึกษาเชิงคุณภาพใช้วิธีการ
สัมภาษณ์แนวลึกจากผู้รู้ข้อมูลท้องถิ่น การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และการศึกษาจากรายงานเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาเชิงปริมาณพบว่า ประชาชนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ศิลปกรรมระดับต่ำ อายุ ภูมิถิ่นเนาเดิม การให้คุณค่าสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม และความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ศิลปกรรมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ และพบว่า ประชาชนท้องถิ่นที่มี อายุ 52 ปีขึ้นไป มีภูมิถิ่นเนาเดิมบนเกาะสีชังบนเกาะสีชัง มีการให้
คุณค่าสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและมีความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมระดับสูงจะมีส่วนร่วมในการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมมากกว่าประชาชนท้องถิ่นกลุ่มอื่นๆ ผลการศึกษาเชิงคุณภาพพบว่า ประชาชนท้องถิ่น
เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมโดยเริ่มจากบุคคลที่มีจิตสำนึกร่วมกัน และพัฒนาเป็นกลุ่มเพื่อ
จัดทำกิจกรรม/โครงการต่างๆในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม และผลการศึกษาในภาพรวมพบว่าปัญหาและ
อุปสรรคในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเกาะสีชังคือ นโยบายของรัฐในการกำหนดแนวทางการอนุรักษ์เกาะสีชังให้
เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติยังไม่ชัดเจน การขาดการสนับสนุนส่งเสริมจากภาครัฐให้ประชาชนท้องถิ่นมี
ส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมอย่างจริงจัง และมีปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชาชนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนท้องถิ่นต้องประสานความร่วมมือในการเข้ามามีส่วนร่วม
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ภาครัฐควรมีนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ศิลปกรรมให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ โดยให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกประชาชนท้องถิ่นให้เห็นคุณค่าของ
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของประชาชนท้องถิ่นเพื่อจัดทำกิจกรรม /โครงการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม รวมทั้งให้ประชาชนและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
แหล่งศิลปกรรมต่างๆ บนเกาะสีชัง ตลอดจนการใช้มาตรการทางกฎหมายให้เข้มงวดและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
โดยการประกาศเกาะสีชังเป็นเขตคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. 2535 และใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและพัฒนาเกาะสีชังอย่างยั่งยืน